

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 166.

V Ljubljani, v sredo 22. julija 1896.

Letnik XXIV.

Socijalno gibanje.

Iz Gorice, 20. julija.

Krščanski socijalizem se giblje tudi na Goriškem. Nič ni pomagalo, da so na šentpeterskem shodu zaprečili s predrznim nasiljem razpravo o krščansko-socijalnem načrtu, da so lagali, da je shod naperjen proti dr. Gregorčiču, tudi napadi v „Soči“ in podli dopisi v „Slovenskem Narodu“ niso prestrašili pogumnih mladih moči, ki so nastopile v tem gibanju. Plamen, ki ga hočejo vdušiti, bruhnil bo s podvojeno močjo na dan. Samo taktiko so naši krščanski socijalisti morali spremeniti.

Na šentpeterskem shodu so njihovi nasprotniki očitno pokazali, da je z njimi nemogoča vsaka pametna razprava, da oni stvarne razprave sploh nečejo in da bodo skušali zatreti v kalu vsak krščansko-socijalni pojav. Zato se je za sedaj morala opustiti namera, ljudstvo poučevati v javnih shodih. Gabršček in njegovi ožji somišljeniki bi bili zopet prihruli in vsacega prevpili, ki bi hotel ljudstvu dopovedati, za kaj se gre. Potrebno je torej bilo ljudstvo prej z manjšimi zasebnimi shodi pripraviti za javne shode.

To se je zgodilo, prvič že takoj drugi dan po šentpeterskem shodu v Solkanu, zadnjo nedeljo pa v Podgori pri Gorici. Zbralo se je tam okoli 100 do 150 mož, kateri so pazljivo poslušali preč. gosp. kapelana Knavsa iz St. Petra, ki je v temeljitem, navdušenem govoru razložil vzroke sedanjega žalostnega gospodarskega stanja, zlasti bede delavcev, ter pokazal sredstva, s katerimi je jedino mogoče rešiti ljudstvo gmotnega propada, vrniti delu čast in delavcem človeško dostojnost. Možem je bilo na obrazih čitati, kako se jim odpira čisto novo obzorje, in

hvaležno, živahno pritrdjevanje je večkrat prekinilo govornikova izvajanja.

Drugi govornik je poslušalcem razložil, kako sta „Soča“ in „Primorec“ pisala o krščansko-socijalnem gibanju na Goriškem, da bi je diskreditirala pri ljudstvu. Laž je, da hočejo krščanski socijalisti vreči dr. Gregorčiča, resnica je nasprotno, da so pripravljeni delovati složno z njim na podlagi katoliških načel. Dr. Gregorčiča izredno poštrevnost in delavnost na narodnem polju priznavajo in hvalijo, pa čas je tudi, da se jedenkrat prične z dozda zane-marjeno organizacijo delavskih stanov. Z Gabrščekom seveda nočejo imeti nobenega opravka več, o njem so račune že sklenili, kajti dejstvo je, da je njegova tiskarna tiskala vabila za soc.-dem. shode, krščanskim socijalistom jih pa ni hotela.

Kakor hitro se je v nedeljo izvedelo, da se bo popoldne vršil zaseben shod, ter da se bo pri njem govorilo o krščanskem socijalizmu, začel je neki Brezigar, občinski obhodnik, v prostih urah tudi mešetar itd. ter Gabrščekov „poročevalec“ o podgorskih dogodkih, obletavati ljudi ter jim lagati, da je shod naperjen proti dr. Gregorčiču. Istina pa je, da je bil dr. G. v soboto osobno vabljen k shodu. Tako „zahrbtuo“ delujejo kršč. socijalisti. Kajpada, tako neumni niso, da bi Gabrščeku vedno osem dni poprej naznanili s podpis, kje in kako se bodo shajali. Videli smo v Solkanu, česa je zmožen ta gospod.

Zdi se, da je oni Brezigar res nekaj ljudi pre-motil, da so sicer prišli k shodu, pa zunaj na dvorišču ostali, ter tudi nekoliko nagajali. Pa hudega ni bilo.

S trikratnimi navdušenimi „živio“-klici na cesarja in papeža so zborovalci sklenili shod, vse-

stransko navdušenje bi bilo pa lahko podučilo nje in druge, da je krščanski socijalizem ideja, ki bo zmagonosno prodrila v kljub vsem oviram.

Mažarizacija na vsej črti.

Iz Zagreba, 20. julija.

Mažarizacija napreduje pri nas počasi ali sistematično. Pod upravo sedanjega bana se je znala vtihotapiti celo v avtonomne urade, saj je znano, da se v banovej pisarni vsprejemajo in odpošiljajo mažarski dopisi na ogerska ministerstva. O tem se je vprašalo že v hrvatskem saboru, ali ban ni smatral za vredno, da na to odgovori. Tako se krši postava v kljub jasni nagodbi, po kateri na Hrvatskem mažarskemu jeziku nima mesta niti v avtonomnih, niti v zajedniških zadevah. Če čuvar naše nagodbe, kakoršnim se smatra naš ban, sam krši to postavo, a hrvatski sabor vse to odobrava, potem ni nič čudnega, da Mažari silijo s svojim jezikom vedno dalje. Na železnicah je že vse mažarsko, pri poštah in brzojavah se rabi mažarski jezik že tudi sem ter tja, le pri domobranstvu se je še do najnovejšega časa vzdržala hrvaščina, ali zdaj jo hočejo tudi tukaj iztisniti. Sedanji domobranski minister Fejervary je prevzel to nalogo, da mažarizira hrvatsko domobranstvo. To delovanje njegovo se je začelo lanskega leta z vso odločnostjo. Za bivanja cesarjevega v Zagrebu zadrževal se je tudi tukaj minister Fejervary. Pri tej priložnosti se mu je predstavil častniški zbor sedmega domobranskega distrikta ter ga pozdravil po svojem zapovedniku, seveda v hrvaškem jeziku, kajti hrvaščina je bila od početka do zdaj vedno službeni jezik pri četah sedmega distrikta.

Minister Fejervary se na to zahvali v nemškem jeziku, češ, da ni več hrvaščine, ali da mu je žal,

LISTEK.

Simon Jenko.

(Konec.)

III.

Pesniško slavo si je pridobil Jenko s svojimi rodoljubnimi pesmimi. Tu je njegovo čuvstvo čisto, nepokvarjeno od skepticizma in pesimizma. V njih se je iznebil one vse razjedajoče ironije; jasen mu je namen, vneti svoj rod, in za ta namen poje, kakor mu velela srce.

Bridko se užalosti, ko se spomni domovine:

„Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.“ (66.)

Jeden najdivnejših pesniških prizorov je Jenko ob bregu razburkanega morja, ko kliče v viharo šumenje:

„Buči morje adrijsko!
Bilo nekaj si slovansko.“ (68.)

On, ki ni znal najti v veri leka za svoje bolno srce, vspenja za domovino roke v molitvi:

„Ti, ki si ustvaril
Nas kot listja, trave, —
Čuj nas, večni Bog!
Tvoji smo sinovi,
Dela blagoslovi
Naših slabih rok.
Usmili se sirot,
Oče, z nami bodi,
Kaži pravo pot,
Ki do sreče vodi“ — (70.)

Tje bi pokleknil na gomilo, kjer spi hrabri
Samo:

„Tam, kleče nad tvojo rako,
Sebi bi ljubezen tako,
Kakeršno si ti gojil,
Rod v želeče srce vli!“ (67.)

Navdušen od te ljubezni kliče svojemu rodu:

„Naprej, zastava slave,
Na boj, junaška kri!“ (73.)

Nad temi krasnimi pesniškimi proizvodi so se že poskušali naši najboljši glasbeniki in so našli v njihovih srebrnočistih glasovih bogat vir za veličastne umotvore. Ta vir še ni izčrpan, te pesmi bodo naučevale naš rod, dokler bo znal ceniti njih krasoto.

Iz njih pa tudi vidimo, kak pesnik bi bil lahko postal Jenko, če bi si bil tudi za svoje druge pesniške proizvode pridobil pravne in umovne podlage. Njegovi zveneči, čarobni slikci ne bi bili posoda bodeče ironije, oznanovalec tužnega zdvajanja nad srečo in nad resnico, ampak krasna posoda čistih čuvstev in veličastnih, plodnih idej.

V obliki je Jenko nepresegljiv mojster. Preširnu je glavna stvar misel, kateri išče klasične oblike; pri Jenkotu je čisto narobe: pri mnogih pesmicah očaruje bralca krasni ritem, popolno blaglasje jezika, ob katerem se lahko pogreša logika mislij. Njegove pesmi so bolj muzikalične, nego duhovite, zato se s slastjo beró in so tako pripravne

za glasbo, kakor pesmi nijednega drugega pesnika, kar jih šteje naše slovstvo.

IV.

Slike je zvršila domača umetnica J. Kobilca. Splošno so čedno zvršene, čisto natisnjene, a posebno finega pesniškega vzleta ne kažejo. Umetnica si bi bila lahko izbrala za marsikatero sliko pomenljivejši prizore, nego je starec pri peči ali ponočno ljubovanje.

Konečno si dovoljujemo še nekaj bolj prozajčnih opazk. Na strani 13. je izpisal gospod Funtek iz Levčevega životopisa tudi stavek: „Natisek so zaprečili nekateri duhovniki.“ Zakaj je izpisal gospod Funtek ravno ta nepotrební stavek, a izpustil marsikaj važnejšega, bo najbrže sam vedel. Duhovniki so vsakdanji predmet v liberalnih listih, tarča, v katero se zaganja vsako politično revše; zakaj bi si tudi slovstveni zgodovinar ne privoščil tega hvaležnega predmeta, o katerem se tako lahko zabavlja? Vendar bi mi prosili gospoda Funtka, da nam pove vsaj imena teh „nekaterih“ duhovnikov, pred katerimi sta se tresla Jenko in Giontini? Tako vplivne može bi bilo dobro poznati po imenu.

Sploh pa radi verjamemo, da bi bil duhovnik zmajeval z glavo, če bi ga bili vprašali za kako pesmico, ali jo naj natisnejo ali ne. Iz vzgledov, katere smo navedli v tem poročilu, se lahko vsak prepriča, da bi bil vsak razumen mož, kateri si ni vsili

ker mora govoriti v tujem jeziku, pa se nadja, da bode pri drugi priložnosti mogel častniški zbor pozdraviti v mažarskem jeziku, kajti on želi, da se vsak častnik nauči jezik ogerskega domobranstva.

Od tega časa dohajajo na domobransko zapovedništvo dopisi le v mažarskem jeziku, a ravno tako se zahtevajo tudi mažarski odgovori. Ob enem se je sporočilo častnikom, da naj se nauče mažarski, ker drugače nimajo nobene nadežne višje službe. Mažarski listi hvalijo zdaj vsi brez razlike ministra Fejervarya, ki je povedal Hrvatoma tako odločno, kaj imajo storiti kot mažarski domoljubi.

Po izjavah vseh teh listov je domobranstvo samo mažarsko, hrvatskega niti ni, zato je tudi potrebno, da bode samo jeden službeni jezik za celo državo, a to more biti le mažarski; če se je Hrvatom dovolilo, da imajo svoj hrvatski povelik, naj to imajo, sicer pa mora biti vse drugo le mažarski. Razumi se, da tudi ta povelik ne ostane dolgo hrvatski. Čim se nauče vsi častniki mažarski, preneha tudi to in hrvatsko domobranstvo je utopljeno v mažarskem. Da so hrvatski častniki prisiljeni učiti se mažarski, verujemo, kajti nobeden ne more postati štabni častnik, kdor ne zna tega jezika, in tako ob enem izključeni od vsakega povišanja v službi. Mažarskemu častniku pa ni treba znati hrvatski, le če je premeščen k hrvatskemu distriktu, pa po navadi se še takrat ne nauči, kakor je treba, jezika svoje čete. Mažarski jezik je tedaj več vreden nego hrvatski, in vender sta po postavi oba jednaka. Če se morajo že hrvatski častniki učiti mažarski, zakaj se ne bi tudi mažarski častniki učili hrvatskega, tako bi se vršila dejansko ravnopravnost. Žalibog, da se v naši državi smatrata Nemeec in Mažar še vedno kot privilegirana naroda, vsi drugi pa nju podložniki.

Dokler bodo trajali taki odnošaji, ni nade pravi pomirbi mej narodi, a posebno ne mej Hrvati in Mažari, kajti prvi imajo popolnoma zajamčeno svojo avtonomijo in porabo svojega jezika v vseh uradih. Kar se godi zdaj na Hrvatskem, je vse protipostavno, a Mažari izvajajo vse to le nasilno. Ali vsaka sila do vremena, pravi naša prislovica, pa tako bi se moralo zgoditi v kratkem tudi Mažarom. Hrvatskemu narodu je treba le sloge, da se čvrsto upre svojemu zavezniku, ali zdaj velikemu protivniku. Še vselej, kedar je bil hrvatski narod složen, je izvojeval zase slobodni položaj, to nas uči zgodovina. Zategadel je potrebno, da se osvestijo vsi, v katerih še ni zadušeno pravo rodoljubje, da se mej seboj pomirijo, ter tako ojačeni ohranijo svojo domovino. Ne store li tega hrvatski domoljubi v kratkem, zapovedalo se bode našim domobrancem v mažarskem jeziku in prisegali bodo na mažarsko in ne na hrvatsko zastavo, kakor do zdaj. A kako bo v drugih naših zadevah, more si misliti lahko vsakdo, kdor pozna agresivno čud našega soseda, kateri se ne veže na nobene postave, niti nagodbe, če niso njemu na korist. Tedaj pomirimo se in složimo, samo to še nas more rešiti političnega pogina.

prepričanja, da se sme pisati vse, kar kdo hoče, rekel: „To je dobro, izvrstno, drugo je pa slabše, nekatero celo škodljivo.“ Torej bi se bilo popravilo, kar je slabšega in kar se ne bi bilo dalo popraviti, bi bilo izostalo brez škode.

O slovstvu, zlasti o leposlovju, imajo razni ljudje razne nazore. Nekaterim je slovstvo igrača, s katero se naj ljudstvo naslaja, kakor hoče; zato se naj tudi pišejo leposlovne stvari kar vse vprek, da so le zabavne in v lepem jeziku pisane. Drugim je leposlovje molzna krava. Ti priznavajo seveda javno mnenje in splošni ukus za voditelja svojega peresa. Tretjim je leposlovje vzgojevalno sredstvo. Ti bde nad njim, ker skrbé za pravo srečo naroda, kakor vzgojitelj skrbi za gojenca in ga varuje, da mu zmota ne premoti duha in da se uči pametno gospodariti s svojimi strastmi in zmožnostmi.

Mislimo, da so bili možje te zadnje vrste oni „nekateri“ duhovniki, če je sploh kaj resnice v omenjenem stavku. In to bi imel gospod Funtek dostaviti, če se mu je vredno zdelo, sprejeti oni stavek.

Zbirka se je natisnila v Lipskem, kakor da se v Ljubljani ne bi bila že natisnila krasna ilustrovanja dela. Vezava je tako lična, kakor je doslej še ni pogodil noben domač knjigovez. Zakaj kažejo Slovenci tako malo podjetnosti, da jim mora prevzeti tujec vsak boljši zaslužek? Toliko bi se pač lahko osmelili slovenski založniki, da bi vsaj naša domača dela izdali sami. Cirilski.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. julija.

Štajerski nemški liberalci so jo minulo nedeljo prav dobro skupili za svojo modrost. — Ze včeraj smo na kratko poročali o zaupnem shodu, ki se je vršil minulo nedeljo v Gradcu. Poseben odbor liberalnih matadorjev je skoval nov program, ki je v glavnih potezah sličen programu nižjeavstrijskih in moravskih nemških liberalcev in ne pove ničesar novega, kakor to, da krepko udriha po klerikalcih in protisemitih. Odbor je res zbobnal na shod nekaj „zaupnikov“, mej temi precej županov, posebno iz južnoštajerskih „nemških“ krajev. Mej posvetovanjem se je pa pokazalo, da vlada mej njimi velika razdvojenost. V boju za „zatirano“ nemštvo so sicer še nekoliko jedini, v ostalih neslanostih programa pa večina zborovalcev ni hotela ničesar slišati. Razsodnejši možje so pokazali, da se ne marajo vpreči v židovski jarem in da jim je ljubši kršč. socialist in antisemit, kakor pa židovsko-liberalni „osrečevalci“ naroda. Po kratkem, zelo burnem razgovoru so se razšli zborovalci in pustili na cedilu sklicatelje shoda in njihov program. Židovsko časopisje se seveda jeze peni, ko vidi, da se je izjalovil poskus, pridobiti štajersko zemljo za napredno-svobodomiselné nauke. Jako pomenljiv je v tem oziru stavek „N. Fr. Presse“, v katerem sama priznava, da „žanjejo klerikalci na liberalnih tleh.“ To je gotovo najboljšé znamenje, da se mora liberalizem vedno bolj umikati s pozorišča in prepuščati tla resnici. Taka osoda je zadela liberalne mameluke na Nižje Avstrijskem, katero sedaj vspešno posnemajo ostale kronovine. Resnica mora vladati, to geslo prodira vedno bolj na dan in najde vedno več zagovornikov.

Prostozidarske spletkarije. Ker je framašonom dobro znano, da se nahaja še mnogo ljudij, ki nečejo ničesar slišati o ložah in njihovih „človekoljubnih“ napravah, so iznašli drugo pot, po kateri bi zvalili še več pristašev v svoj tabor. Razpošiljajo namreč na bolj znane in „zanesljive“ osebe okrožnice, v katerih jih vabijo, naj podpišejo priloženo pristopno izjavo, vpošljejo označeni znesek in tudi svoje prijatelje nagovore, da začno „podpirati gospodarsko slabotne, vzdigovati padle eksistence, pomagati v stiskah in ob — smrti ter sploh pomagati reševati finančijelna, pravna, znanstvena in razna (!) druga vprašanja“. To popolno „nedolžno“, ob enem pa humanitarno društvo se „ne peča s politiko“ in je glasom okrožnice največja dobrota za človeštvo. Okrožnice razpošilja veliki mojster berlinske splošne meščanske lože in se nadja, vjeti na te limanice mnogo meščanov, ki ne pripadajo tripičnim bratom.

Katoliško gibanje v južni Nemčiji prav veselo napreduje, posebno še mej delavskimi stanovi. Koncem l. 1895 so že šteli 92 katol. delavskih društev s 25.175 člani, mej tem ko je bilo koncem prejšnjega leta le 56 društev s 14.000 člani. Samo na Bavarsko odpade 70 društev in v mestu Monakovem je 3958 delavcev, ki se shajajo v društvenih prostorih. Društva imajo v svoji upravi zelo veliko finančnih zavodov, ki so pravi blagoslov za delavstvo. Za pogrebščino so v minulemu letu izdali okroglo 15.000 iz za bolniščino 11.000 frankov. Poleg tega človekoljubnega delovanja pa kažejo društva tudi v političnem življenju zelo agilno delavnost.

Spopolnjeno italijansko ministerstvo se je predstavilo včeraj obema zbornicama. V senatu in poslanski zbornici je govoril mesto novih ministrov ministerski predsednik Rudini ter izjavil, da se je spremenil vladni načrt samo v jedni točki. Spremeniti je bilo treba le točko o vojni organizaciji, ker je vlada uvidela, da ni izpeljiv njen prvotni načrt. Vsled tega je bilo nujno potrebno, da se je zvišal vojni proračun na 240 milijonov. Ministerski predsednik prosi zbornico, naj vzame to spremembo na znanje in nadaljuje pričeta dela. Ta izjava ni povzročila nikakih zlih posledic za ministerstvo, zbornica je po kratkem odmoru nadaljevala debato o proračunu za civilni komisarijat na Siciliji ter ga tudi dovolila. Splošno so napravili novi ministri na zbornico ugoden utis, vendar se pa tudi ne manjka nasprotnikov, med katerimi posebno pristaši lisjaka Crispija niso zadovoljni s posameznimi novimi možmi. Najbolj na poti so jim „konservativno-klerikalni“ nazori ministra za javna dela Prinettija, o katerem govore, da uvede verouk v državne šole in s tem oskruni prostomiselné značaj italijanske

države. Taka očitanja so v Italiji v navadi, ako novi mož takoj pri prvem nastopu ne pokaže svojega odločno prostozidarskega mišljenja. Nekateri prenapeteži že trdijo, da izgubi Rudini večino v zbornici, ker se mu ne bode izneveril samo Cavallotti, marveč tudi Zanardelli, ki se ne mara „pogajati s cerkvijo“. V tem oziru se liberalcem in framasonom ni treba preveč bati, kajti Rudinijev kabinet še do sedaj ni pokazal kake resne volje, pečati se z vprašanjem glede sprave z rimsko stolico.

Belgija. Jedinost mej belgijskimi radikali in socialisti se je kmalu pokazala. Pokazalo se je, da so le toliko časa postopali skupno, dokler so upali na zmago pri državnoborskih volitvah. Toda sedaj, ko je splavala po vodi njihova nada, so si zopet v laseh. Liberalci korakajo zopet svojo pot in stavijo vse zaupanje na proporcionalni zistem, ki se baje uvede mesto sedanjega volilnega reda. Toda to vprašanje še ni tako dozorelo, da bi mogli upati na begato žetev povodom prihodnjih volitev. Sedanje parlamentarne razmere belgijske so najboljši dokaz, da še ne bode tako brz odpri jedina pot, ki bi zagotovila radikalcem kakor tudi socialistom nekaj mandatorov.

Španska „zmaga“ na Kubu. Španski uradni listi so objavljali včeraj v svojih predalih zopet veselo poročilo o velikanski zmagi generala Vernola nad vstaši. Španski vojaki so zapodili v beg kar dve veliki četi pod vodstvom Lazota in Percza ter pobili 41 in ranili 60 mož. Vodja Percz se nahaja mej mrtvimi. Kakor vse kaže, pričakujejo na Španskem v najkrajšem času poročila o popolni odločni zmagi vladnih vojakov, kajti ako le ne navstaneta dva živa vstaša mesto jednega mrtvega, bode v najbližnjem trenutku „premagan“ zadnji vstaš. Tem poročilom niti najnevednejši ljudje ne morejo več verjeti, tem manj, ko skoro istodobno poročajo ostali časopisi, da so bili 15. t. m. pri Macosu prav dobro tepeni vladni vojaki in izgubili 14 častnikov in 300 mož. O tem seveda trdovratno molče uradni listi, ker vedo, da bi resnica vznemirila prebivalstvo.

Cerkveni letopis.

Obrednik za cerkvenike ali natančen poduk za cerkvene služabnike.

Sestavil Jernej Voh. Založila in natisnila tiskarna sv. Cirila v Mariboru 1896. Drugi popravljani natis; str. 160; cena v platno vezane knjižice 50 kr.

(Konec.)

Najboljši pomoček je „Obrednik za cerkvenike“, ki je prišel na svitlo v novi popravljani izdaji. Akoravno je že prva izdaja imela mnogo prednostij, je sedanji drugi natis ne le gledé jezika, temveč tudi gledé najnovejših določb rimskega odbora za sv. obrede mnogo zboljššan in popravljen.

Vrednost delca se nam najbolje pokaže, ako pogledamo natančneje njegovo vsebino. Po kratkem predgovoru (str. 1—6) gospod pisatelj v uvodu podaje kratek navod, kako se cerkveni strežaji latinski brati naučijo. Potem se v abecednem redu razložijo manj znane, a vendar za cerkvenike zelo važne besede (str. 7—14). Poglavitni del knjige pa se tako razdeli: V prvem oddelku (str. 15—21) so občne postave za cerkvenike. V dvajsetih kratkih pa jasnih točkah se razložijo dolžnosti, ki jih ima cerkvenik do samega sebe, do predstojnikov, do mašnih strežnikov in gledé raznih delov cerkvene oprave. — Drugi oddelek (str. 22—138) ima posebna določila za cerkvenika. V prvem poglavju je razločno in lahko razumljivo raztolmačeno: kaj ima opraviti pri tihi, pri peti, pri veliki ali slovesni in pri črni sv. maši. Drugo poglavje določí, kaj je treba storiti za popoldansko službo božjo. Kar se ima pa posebnega opraviti ob velikih praznikih celega leta, prav mično pové tretje poglavje. Zelo lepo se razlaga cerkvenikov posel pri delanju sv. zakramentov v četrtem poglavju. Kako veselo in spodbudno bi bilo za vernike, ako bi se natančno vse tako zgodilo, kakor se tukaj razkazuje. V petem in v zadnjem poglavju zvé strežaj, kako se mu je vesti pri raznih cerkvenih blagoslovilih.

Kot dodatek še sledi „Angeljska služba ali poduk, kako se pri sv. maši streže (str. 139—156). Tudi ta del je tako pripraven, da si lahko vsak pridobi potrebne sposobnosti, lepo in pravilno opravljati preimenitno angeljsko službo. Kar strežaj moli, je tukaj, kakor že v prejšnjih oddelkih, z ležečimi črkami pisano. Naglas besednih zlogov je primerno zaznamovan.

Ze ta kratek pregled delčeve vsebine pričuje, da se je gospod pisatelj potrudil podati prav poraben navod vsakemu cerkvenemu strežaju, ki hoče prav dobro in vestno opravljati znamenito svojo službo. Knjižica bo lahko dosegla svoj namen. Če je pa kaka reč tako uravnana, da dobro služi svojemu smotru, jo ni treba še posebej hvaliti in naštevati raznih njenih prednostij. To velja tudi o našem „Obredniku“. Iz njega si bo lahko vsak cerkvenik in strežnik pridobil vseh spretnostij in tistih lepih lastnostij, ki jih zahteva sv. cerkev, da se dostojno, Bogu v čast in slavo, ljudem pa v spodbudo in zadovoljnost vršijo cerkveni obredi.

Ker so obredi svete katoliške cerkve tako imenitni, da jih celó prostozidarji visoko cenijo in posnemajo, da bi jih za svoje zlobne namene zlorabili in ljudstvo slepili, koliko bolj bi naj vsak duhovnik skrbel, da se vse po redu in po cerkvenih določbah izpelja. Slavni nemški pesnik Goethe je večkrat povdarjal, da se mu zato katoliška vera mnogo bolj dopada, kakor njegova protestantska, ker ima tako veličastne obrede. O da bi vendar tudi vsak katoličan vedel dostojno ceniti cerkvene obrede!

Zupnijski predstojniki, skrbite, da bodo tudi cerkveniki in strežniki vse lepo opravljali. To se najlažje zgodi, ako jih opozorite, da nobenemu ne bo neznan novoizdan, ličen in okusno v platno vezan „Obrednik za cerkvenike“. Zakaj čem natančneje se sveti obredi pri cerkvenih opravilih izvršujejo, tem lažje dosežejo svoj namen, tem bolj dopadejo Bogu, tem večji blagoslov prinesejo izvršujočim osebam in vernemu ljudstvu. Cerkveni obredi obsegajo znamenite nauke za ljudstvo, oni so slovesno spoznavanje prave, vidne katoliške vere, oni povzdigujejo verna srca k premišljevanju najvišjih skrivnostij in vžigajo plamen pobožne gorečnosti. J. S.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 21. julija.

Pričetkom izredne seje prebere župan pismo ministerskega predsednika grofa Badenija, v katerem naznanja, da obišče ljubljansko mesto dne 4. avg. ob 8. uri in odklanja kakoršno iz tega povoda nameravano slavnost.

Župan povabi mestne odbornike, naj se vdeležijo z njim vred vsprejema, in želi, da tudi to store razna društva.

Konečno naznani župan, da je došel od deželne odbora dopis, s katerim se izreka mestnemu svetu zahvala za znizanje vodarine v deželni bolnici.

Odbornik dr. Stare stavi nujni predlog, naj mestni odbor vsprejme pravilnik glede posojila za regulacijske namene, kakor tudi načrt pogodbe mej deželno vlado in mestno občino, kakor ju je spremenila deželna vlada. Vlada zahteva mej drugim, da sestoji dotični upravni odbor iz 2 vladnih zastopnikov (svetnika dr. pl. Rilinga in nadinženerja Svitila) ter 7 mesto 9 članov mestnega sveta. Predlogu se pritrdi.

Odbornik Subic predlaga, naj se napelje kabel za električno osvetljavo poštnega poslopja po želji trgovskega ministra po Fran Josipovi cesti, ker bodo instalacijski stroški mnogo manjši. Sprejeto.

V imenu pravnega in personalnega odseka poroča zelo obširno odbornik dr. Majaron o dopisu deželne vlade v zadevi izplačila odškodnine občini Spodnja Šiška radi inkorporacije Tivolskega posestva. Mestni svet je po daljših razpravah v dobi 1889 do 1892 l. in tudi pozneje šišenski občini ponudil 6000 gld. odškodnine, ki bi se izplačala, ko bi deželni zakon glede inkorporacije dobil najvišje potrdilo, toda ta je ni bila voljna sprejeti. Kaj se je potem zgodilo, se ne more dognati, ker ni v dotičnih aktih zapisnikov o raznih komisijah, kakor tudi ne o jedni seji mestnega sveta. Odsek toraj predlaga, naj mestni magistrat potom okr. glavarstva preskrbi potrebna pojasnila, potem odseku poroča o eventualnih uspehih. Obvelja.

O dodatnih kreditih k proračunu za tekoče leto poroča odbornik Ravnihar. Skupni stroški se postavijo za 31.821 gld. višji, kakor so bili prvotno proračunjeni, nasprotno se bodo pa tudi zvišali skupni dohodki za 33.550 gld., tako da bo preostanek še za 1729 gld. večji, kakor je bilo proračunjeno.

Stojišča za mestne prevoznike so se po nasvetu odbornika dr. Majarona določila takole: na Glavnem in Kongresnem trgu, na Dunajski cesti in pred južnim kolodvorom mora stati 6 voz, na

Tržaški cesti ter ob prihodu vlakov pri dolenskem in gorenjskem kolodvoru po 2 voza. Odb. Turk in dr. Krisper sta ugovarjala, da bi morali izvoščeki tudi na dolenski kolodvor, ker bi bila to samo potrata časa, toda večina je vsprejela predlog odsekov.

Odbornik dr. Majaron poroča o prošnji zadruga prevoznikov za oproščenje mitnine pri vožnjah v deželno bolnico in na državni kolodvor.

Prošnja se odkloni, akoravno so je toplo priporočali Turk, dr. Krisper in dr. Tavčar, ker je župan pripomnil, da se v kratkem premestita obe mitnici.

Konečno poroča dr. Bleiweis o računih za mestne uboge ter v mestni ubožni hiši nastanjene hiralce za leto 1895 in predlaga, naj se odobri račun troškov za zdravila v znesku 956 gld. 56 kr. in se zdravnikom izreče zahvala.

Razprava o ostalih točkah dnevnega reda se nadaljuje v jutrišnji seji.

Koncem seje stavi odbornik Turk na župana nastopne interpelacije:

a) Ker je fjakarski red ravno tako potreben kakor kolesarski, vpraša interpelant zakaj da se v 8 letih še ni rešil.

Župan odgovarja, da mu o tem ni znano ničesar. Podžupan pa pripomni, da se bode rešil ob jednem s cestno-policijskim redom.

b) Pred tremi leti se je sklenilo, da se napravi pri pokopališču vodnjak za škropljenje cvetlic, a ga še sedaj ni.

Župan odgovori, da se ustreže tej želji v najkrajšem času.

c) Koncesija, ki se je podelila neki ptuji tvrdki za prevažanje ljudi v omnibusu na kolodvor in obratno, je na veliko škodo domačim obrtnikom in je to postopanje magistrata neopravičeno in obžalovanja vredno.

Župan pojasnuje, da so taki omnibusi za Ljubljano potrebni in ker jih na njegov migljej nobeden domačih izvoščikov ni hotel napraviti, podelilo se je dovoljenje ptuji tvrdki.

Odbornik Turk odgovarja, da bi bila zadruga vse potrebno ukrenila, ako bi bila dobila kako naročilo od magistrata.

Konečno opozori odbornik dr. Gregorič na velik smrad, ki dohaja iz št. 30 na sv. Petra cesti, in prosi župana, naj potrebno ukrene, da se odstrani ta nedostatek, kar poslednji obljubi.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

Zbornični tajnik poroča:

a) Deželna vlada je sporočila, da je ministerstvo za uk in bogočastje glasom ukaza z dne 12. maja 1896 dovolilo to deželnim obrtnim nadaljevalnim šolam za l. 1896 nastopne podpore: v Ljubljani 2300 gld., v Postojini 250 gld., Škofjiloki 280 gld., Kočevju 280 gld., Krškem 300 gld., Kranju 300 gl., Metliki 280 gld., Trzinu 350 gl., Radovljici 260 gl., Ribnici 250 gld., Novemestu 450 gld., Kamniku 400 gld. in St. Vidu 300 gld.

b) Železniško obratno ravnateljstvo v Beljaku je sledeče javilo: Z ozirom na dopis z dne 28. okt. 1895, s katerim so se v zmislu ukaza c. kr. glavnega ravnateljstva naznanile zaželjene premembe za toletni poletni vozni red, usojamo se naznanjati, da se z ozirom na potrebno ekonomijo na lokalnih železnicah in iz prometno-tehniških vzrokov ni moglo ugoditi prošnji za posebno vozno garnituro v Novomestu.

c) Železniško ministerstvo je z ozirom na vlogo z dne 4. marca 1896, naznanilo v prepisu sledeči na trgovsko in obrtniško zbornico v Pragi naslovljeni ukaz: Rešuje vlogo z dne 22. januarja 1896, št. 941, obžaluje c. kr. železniško ministerstvo, da ne more ugoditi želji trgovske in obrtniške zbornice, da bi se ji poslala obvestila za seje državnega železniškega sveta ob istem času, ob katerem je dobe udje državnega železniškega sveta. To pa zato ne, ker imajo ta obvestila strogo zaupen značaj in tudi ne z ozirom na določbe „poslovnega reda za državni železniški svet“, ki pridejo tu v poštev. C. kr. železniško ministerstvo je pa drage volje pripravljeno z ozirom na daljno prošnjo zbornice, dati na razpolago poročila o sejah omenjenega sveta z „obvestili“ vred, ki po seji državnega železniškega sveta izgube svoj zaupen značaj. Zajedno je ukrenilo c. kr. železniško ministerstvo potrebno, da se določijo trgovskim in obrtniškim zbornicam v njih lastno uporabo omenjena poročila s predloženimi „obve-

stili“ zajedno s pošiljateljico na ude državnega železniškega sveta.

d) Deželna vlada je poslala zbornici v poročilo prošnjo tukajšnih stavbenikov in trgovcev s stavbenim materijalom na c. kr. priv. južno železnico, v kateri se prosi, da bi se odpravila omejitev pri dobivanju stavbenega materijala vseh vrst, kateri se ima rabiti za popravo in zopetno zgradbo poslopij v Ljubljani in okolici, katera so trpela vsled potresa. Zbornica je uvidela, da je prošnja utemeljena in jo je priporočala.

e) Zbornica je priporočala pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani prošnjo tvrdki „Kranjska industrijska družba“ na Jesenicah in „Goepfinger & Co“ v Belipeči za dovolitev povrnitve carine v prometu za plemenčenje.

f) Prošnjo Mihaela Kosec a iz Vojskega za spregled doprinesbe sposobnostnega dokazila v namen nastopa samostojnega izvrševanja kovaškega obrta, je zbornica priporočila pri c. kr. deželni vladi, ker se je preverila, da je prositelj več kovač in dela že nad 15 let pri kovaštvu.

g) Prošnjo Gregorja Levstika iz St. Jurja za spregled doprinesbe učnega spričevala v namen samostojnega izvrševanja mizarskega obrta, je zbornica priporočila pri c. kr. deželni vladi, ker je prositelj dokazal, da ima zadostno praktično sposobnost za vršbo tega obrta.

h) Zbornica je priporočala pri c. kr. deželni vladi v zmislu ministerskega ukaza, prošnjo Alojzija Mrva iz Vač za spregled doprinesbe učnega spričevala v namen nastopa mizarskega obrta.

i) Prošnjo Franca Lipuša iz Ljubljane za spregled učnega spričevala v namen nastopa stolarskega obrta, je zbornica priporočala pri c. kr. deželni vladi, ker se je prositelj izkazal z 20-letno praktično uporabo pri stolarskem obrtu.

j) Na mestni magistrat ljubljanski je poročala zbornica v smislu zakona z dne 16. jan. 1895, drž. zak. št. 26, o prošnji Fr. Petriča v Ljubljani za dovolitev razprodaje.

k) Zbornica je priporočala pri c. kr. glavnem ravnateljstvu avstr. državnih železnic oziroma pri glavnem ravnateljstvu c. kr. priv. južne železnice prošnji lesnega trgovca J. Goljevščka v Gorici in lesnotržne tvrdke Josip Lorenzi v Ljubljani za dovolitev reekspedicijskih pravic na postajah Kranj oziroma Ljubljana j. ž.

l) Na vprašanje trgovske in obrtniške zbornice v Cernovicah, če spada operiranje kurjih očes mej obrtne pravice brivcev, je zbornica na podlagi poročila obrtne zadruga brivcev in frizerjev v Ljubljani poročala, da se tukaj brivci ne pečajo z operiranjem kurjih očes, da se od njih ne zahteva dotično sposobnostno dokazilo in da se sploh ne zmatra, da bi operiranje kurjih očes spadalo mej obrtne pravice brivcev. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. julija.

(Visoka gosta), ki sta prišla včeraj obiskat našega prevzvišenega gospoda knezoškofa, zapustila sta danes zjutraj naše mesto. Prevzvišeni gosp. knez in nadškof goriški dr. Alojzij Zorn vrnili so se v Gorico; premilostni škof tržaško-koperski Andrej Sterk pa so se odpeljali z gorenjskim vlakom na Koroško.

(Vabilo na evharistični shod), kateri se bode vršil v Ljubljani dne 30. julija, razpošilja te dni čast. vodstvo „Societatis Adoratorum“ p. n. članom. Shod se bo pričel s pridigo ob 1/9. uri v Uršulinski cerkvi; po pridigi bo škofova velika sv. maša; ob 1/11. uri konferenca v škofiji; ob 1. uri skupno kosilo v semeniški obednici. Popoldne ob 3. uri nadaljevanje konference; ob 1/5. uri počestitev svetega Rešnjega Telesa v Uršulinski cerkvi in ob peti uri litanijske. — Kdor želi udeležiti se skupnega kosila, naj blagovoljno naznani gosp. Mat. Mraku ali gospodu Fr. Birk-u, kornima vikarjema, vsaj do 26. t. m. — Ta vspored objavljamo s posebnim podarkom, da se vabi na shod vsak č. gospod duhovnik, če tudi ni član „Societatis Adoratorum“. K pobožnostim v Uršulinski cerkvi imajo pa pristop verniki sploh ter je le želeto, da bi bila ta dan Uršulinska cerkev prenapoljena pobožnih častilcev sv. R. T.

(Zrelostni izpiti) na tukajšnji višji gimnaziji so se včeraj zvršili. Delalo jih je 73 kandidatov. Z odliko jih je izvršilo 13, z navadnim prvim redom 44, za dva meseca odloženih 15 in samo 1 za celo leto.

(Osebnosti.) Provincijal minoritov na Dunaju P. Alojzij Pollak je zadnji čas precej dobro okrevaj, tako, da se že s pomočjo spremljevalca sprehaja po vrtu. — Nadškof zagrebški je podaril 10.000 gld. za nadaljevanje del pri zagrebški nadškofski cerkvi. — Kanonikom osrednjega kapitlja v Sarajevu je imenovan gosp. Ivan Šarić, katehet v samostanu milosrdnic v Sarajevu.

(Žepno uro je ukradel) neznan tat Jožefu Turku, ko je spal na Gradu.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 12. do 18. julija bilo je 14 novorojenih; umrlo jih je 16, med njimi 1 za škariatice, 1 za vratico, 2 za jetiko, 2 za vnetjem sopolnih organov, 10 za različnimi boleznimi; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 1 za škariatice, 3 za vratico, 1 za varicella.

(Ogenj.) Iz Črnega Vrha pri Idriji se nam poroča: V ponedeljek, dne 20. julija ob 11. uri dopoldne se je vnel kozolec Matevža Lampeta. Zakurila sta dva dečka, igrajoča se pod kozolcem. Ker je bilo v kozolcu polno smrekovega lubja in praproti, se je ogenj z neznansko hitrostjo razširil. Prej ko v petih minutah je bila s slamo krita hiša s hlevom vsa v plamenu. Gasilno društvo je takoj prihitelo in pričelo gasiti z dvema curkoma. Zenske so hitro nosile vodo, ker jo je v bližnjem koritu takoj zmanjkalo. Od blizu in daleč so prihitali ljudje pomagat. Ogenj se je sicer po dveurnem napornem delu omejil. Sosednjih poslopij ni nobeno zgorelo. Matevžu Lampetu sta pa zgorela dva kozoleca, vsi vozovi, mnogo desk, vse kmetijsko orodje, trije kmetijski stroji, čez 500 stotov sena in vse ostrešje na hiši in hlevu. — Notranji prostori razun jedruih stopnic so ostali nepoškodovani. Škode ima več ko 4000 gld. Zavarovan je pa bil pri banki Slaviji samo za 1000 gld. Občutno škodo ima tudi Stefan Čuk, gostač v pogoreli hiši. Zgorelo mu je mnogo rjuh, obleke in orodja, katerega je hranil pod streho. Poškodovalo in deloma stopilo se mu je tudi 18 kron. Šolska drevesnica, ki je poleg pogorele hiše, je zelo poškodovana. Ograja je deloma zgorela in čez 1000 cepljenih drevescev je toliko osmojenih, da se bodo najbrže posušila. Nekateri gasilci so se dobro opekli, mnogim so se tudi črevlji sežgali.

(Iz Stopič.) dne 20. julija. Toča in naliiv sta v soboto popoldne pri nas precej škode napravila, hudo so prizadete vasi: Gorenja Težkavoda, Dolž in Vrhe, manj Stopiče in Dolenja Težkavoda.

(Iz Radovljice) smo dobili še drugo prav zanimivo poročilo o nedeljskem koncertu, za katero smo g. dopisniku zelo hvaležni. Po njegovem dopisu popravljamo neljube pomoto, ker smo včeraj poročali o najfinjšem igranju gospice pl. Kotkove — mesto Rothove.

(Goriške šole.) C. kr. višji gimnazij je sklenil šolsko leto dne 11. julija s slovesno službo Božjo. Vseh dijakov je bilo ob sklepu 416, mej temi 195 Slovencev, 173 Italijanov in 46 Nemcev. Židov je bilo 18. Zaostalo jih je radi slabega reda 78, drugih 9 bo ponavljalo skušnjo po početnicah. Da na tem gimnaziju toliko učencev zaostaja, je kriva največ nemščina, katere znanje se strogo in brezobzirno zahteva. Kedaj dosežemo vsaj nekoliko jezikovne ravnopravnosti! — Maturo je delalo 17 osmošolcev; 14 jih je skušnjo prestalo, dva sta padla za jedno leto, jeden za dva meseca. Z odliko so izvršili maturo: Komavec, Nussbaumer, Simčič in Srebernič. — Na c. kr. realki se je učilo do konca leta 300 dijakov. Od teh je bilo 124 iz Gorice, 125 z dežele; Slovencev 47, Lahov 197, Nemcev 48. Tudi na c. kr. ženskem učiteljsku se vrše te dni zrelostne skušnje.

(Prasičji sejmi) so v okraju in mestu goriškem prapovedani.

(Iz tržiških toplic.) 21. julija. [Raznoterosti.] Akoravno je ta Tržič blizu južne železnice, raz katere gre jeden odrastek v Cervinjan, vendar le ni videti tu posebnega napredka, da bi se kaj razširjal. Ljudstvo govori izključljivo laščino, dasiravno je tudi nekaj naseljenih Slovencev; zlasti delavcev v veliki tržiški prejarni in strojarni, ki se pa polagoma prelevljejo v Italijane in ker nimajo nobenih sredstev za vzdrževanje svoje narodnosti, so vsled tega zgubljeni v laškem morju. Mestne ulice in trgi nimajo zadostne razsvitljave ter sem ter tje brlijo po noči le redke petrolejske svetilke, tako da bi tujec, hodeč okoli po noči, potreboval še lastne lešerbe, kakor tam nek po turških mestih. Priprosto ljudstvo je v večini še precej verno, kar se vidi v cerkvi v nedeljah, a gospoda se v malem številu

udeležuje verskih vaj in bogoslužja. Resnična ostane svetoevangeljska beseda: „Ubogim se oznanjuje sveti evangelij“ itd. Za splešovanje pa imajo Italijani in Furlani neko izredno strastno nagnenje, tako da se sleherno cerkveno „žeganje“ vrši z „obligatnim“ plesom, ki traje navadno celo noč in še drugi dan, kakor se to godi danes (20. t. m.) v Zagradu in Cervinjanu. Klasično se čita v vabilu na voglih k plesu v Zagradu 19. in 20. t. m. Tam n. pr. se čita — med drugim — predstavljeno to-le: „Dne 19. t. m. se bo vršil praznik (god) Odrašenika na način, kakor od nekdanj. Popoldne ob 2. uri pride godba iz Gradiške, od 2½ do 5½ ure bo beseda (koncert) in potem ples čez polnoč, tako tudi 20. t. m. popoldne se bo nadaljeval ples“ itd. O službi božji zjutraj in popoldne ni kar nič omenjeno. Ni čuda, da se „L' Eco“ jezi nad takim oskrunjenjem praznikov, pa zastonj, svet je gluh in slep za to in da narašča število nezakonskih otrok, ko je mladina celo noč brez pravega nadzorstva, kdo bi se temu čudil?! Tako je v malem obrtnem mestu Tržiču (z 4000 duš) vsako leto počez od 25—30 nezakonskih otrok, kar znese v 10 letih blizu 300! Kam dirja spriden svet? Tako je bil tudi v Cervinjanu, kamor je storil pisec teh vrst 19. t. m. po novi železnici izlet na razgled te precej solidno zidane železnice, velikanski ples na javnem trgu 19. in 20. t. m. Za službo božjo se Lahi mnogo ne brigajo,* naj si imajo še tako goreče in vzgledne duhovne. Le prosto furlansko ljudstvo je še videti verno, pa vendar leti iz cerkve naravnost na plesišče. Vračaje se po kosilu iz Cervinjana, čegar mestni grb ima v sebi jelena — odtod Cervinjan ali „Jelenovec“ — smo videli iz prve postaje Škodovake viseti črno-rumeno zastavo raz farnega zvonika. Zvedeli smo, da bo ob 5. uri popoldne pogreb domačega župnika Federika Menegazzi-a, katerega hvali „L' Eco“ za zelo vnetega skrbnega dušnega pastirja. Da je pa visela raz zvonika črno-rumena zastava, znači ondašnjega furlanskega ljudstva dinastični čut. Sploh je prosto pa revno furlansko ljudstvo Avstriji zelo udano, kar sem posnel iz govora pripravega moža, ki je poleg mene in mojega laškega tovariša v Cervinjanu pri mizi sedel ter se jezil čez one Italijane, ki pridejo v Avstrijo kruh iskat in vendar ne jenjajo v svoji čudni nedoslednosti hvaliti Italijo in grajati Avstrijo, ki tem nehvaležnim ljudem še vedno zaslužek in kruh daje! To je vtelesena laška nehvaležnost! Slišal sem, da bodo že drugo leto železnico iz Cervinjana podaljšali do 1½ ure oddaljene laške meje in potem do S. Giorgio di Logaro, kjer bode združena z ono krajšo črto, ki pelje v Benetke. Laška vlada je nek v to že dovolila, ker tudi njej to ugaja. Ob progi južne železnice, t. j. pri Ronkih, Zagradu, Gorici in Korminu so lansko leto napravili velikanske prostore, na katere bi ob slučaju vojske izstopili vojaki, da bi ne bilo prevelike gnječe in zmešnjave. Pa saj naš dobri (?) zaveznik bo utegnil še dalje časa v miru biti ter sedeti na v Afriki nabranih lavorikah?! O generalu Baratieru, ki zdaj biva v Arco, piše vladni „Mattino“, da je zelo premožen in da ima 4 milijone lir premoženja. Ljudstvo ga je sprejelo tihoma, prijatelji pa gorko. Naglo se je nek postal in ko pripoveduje poslednjim nesrečo v Afriki, joče pogostoma, rekoč, da je on žrtev hib in nasilnosti drugih. Njegovi prijatelji se bojé, da bi ne umoril samega sebe. Obiskujejo ga trentinski župani zvrstoma in tudi trentinski časniki izražujejo svoje sočutje, dajoč mu pogum. Govori se, da Baratieri ne bo šel več v Italijo ter bo šel v pokoj. Ima nek dve sestri, jedno poročeno, jedno pa redovnico; jeden stermč pa je Franciskan. Znamenje, da mora biti iz vernega sorodstva!

(Iz Brna) 15. julija: Zaupniki lidove stranke so se sešli z nekdanjo narodno stranko, kar zadeva opozicijo. Stranka, ki je glasovala za volilno reformo, dovoljuje kapitalistom darilo 9 milijonov, ta stranka govori o opoziciji. Risum teneatis! Stranki sta združeni, toda gorje: Kakor hitro ne bo plesala bivša narodna stranka po taktu lidovev, dobi takoj „apage“. „Mor. Orl.“ piše sicer, da se ne menijo za obliko, v kateri se je zgodilo, njim velja najvišja inštancija lidove stranke. Kaka ponižnost! — Tretja stvar je skrajno nasprotovanje katoliški stranki, to smo vedeli naprej. No, in ker se toliko o antisemitizmu govori, prišel je tudi po dr. Perku na dnevni red. Zakaj ne poprej? Veste, g. urednik, lidova stranka

*) Vse polno ljudstva je čakalo, na mrež med litanijami, okoli velikega, zelo ozaljšanega plesišča, na javnem trgu napravljenega.

mrholi advokatov, na Moravskem židov, da je joj, in žid dá vender odvetoiku veliko dobička. Da bi vstal Havliček iz groba, kako bi se norce delal iz Staročehov; z lepimi pokloni se zadovoljijo. — Kijovskih volitev se ne bo udeležil knez Salm, akoravno ga je prosil dež. predsednik, naj dá pooblastilo nemški stranki. Ta novica kroži po časopisih že teden. — Nj. Velik. cesar je dovolil češko drž. gimnazijo v Stražnici. — Nadvojvoda Rainer je obiskal v Mor. Ostravi tudi Narodni dom. — Zdaj pa zopet nekaj družega. Cesarska hiša se vede ozir Čehov, kakor povedano, uradniki, kakor kaže deželni predsednik in naslednje. Litoveljski okrajni glavar Jelinek je ukazal vsem trgovcem, ki imajo napise v slovanski trobojnici, da jih morajo sneti, da se ne sme po okraju agitirati za češke in zoper nemške trgovce, tudi židom se ne sme „krivica“ goditi. Mein lieber, wass willst Du noch mehr! — Umrli je grof Edmund Belcredi, polkovnik v pok., star 75 let. — V Prostejovu je sklenil občinski odbor, da se obesijo le češki ulični napisi. — Pri shodu nemških kmetov v Brnu je bil pričujoč tudi zastopnik ministerstva, poljedelski minister grof Ledebur je osebno odposlal zahvalni telegram. „Tagesbote“ piše, da je bilo zbranih 3000 kmetov, županov in vodnikov, za vsakim so pa stali tisoči in tisoči drugih. Glejte, glejte, po tem takem bi moralo biti na Moravskem Nemcev najmanj 3.000.000, njih žene vračunivši 6.000.000, ali prebivalcev je samo 2.330.000. Kako znajo!

(Občinski svet glavnega in stolnega mesta Dunaj) je naslov kujižici, ki prinaša slike in življenjepise dunajskih občinskih svetovalcev. Po političnem mišljenju je mej njimi: 45 krščanskih socialistov, 15 protiliberalcev, 2 konservativca, 33 nemških nacionalcev, 10 naprednjakov, 29 liberalcev, 1 demokrat in 3 divjaki.

(Bogat krojač.) V Pančevu je krojač Nikola-jevič za srbsko višjo gimnazijo daroval 120.000 gld. ter obljubil, da bode gimnazijsko poslopje na svoje stroške sezidal.

(Ali smeš smrčati?) Policijski sodnik v New-Yersey-u je moral nedavno razsojati o jako kočljivi stvari, ki ga je spravila v veliko zadrego. Prebivalci neke hiše so namreč zatožili svojega soprebivalca, katerega so tožili, da od večera do jutra celo noč tako neusmiljeno smrči, da ljudje v sosednjih sobah ne morejo kar nič spati. Obtoženec seveda se je zagovarjal, češ da prav nič ne ve, da bi tako neljubo motil svoje sosede, vendar če se to res godi, izjavlja, da je to proti njegovi volji; tega pa vendar ne morejo zahtevati, da bi moral čuti cele noči. Sodnik je zmajeval z glavo, zamišljen brskal po zakoniku, a ni našel nobene kljuke, na katero bi bil obesil grozovitega hudodelnika. Zato je moral zavrniti tožitelje, obtožencu pa je dal očetovski nauk naj se — poboljša.

(Milijonarji v Novem Jorku.) Neki ameriški list je objavil imena prvih milijonarjev v Novem Jorku. Ti so: John Rockefeller 125 milijonov dolarjev, Viljem Astor 120, Jay Gould 100, Russel Sage 90, Kornelij Vanderbilt 50, Henrik Flagler 60, Viljem Rockefeller 60, John Astor 50, Mozes Taylor 50, Frid. Vanderbilt 35, Jurij Vanderbilt 30, Pine 30. Dalje sta dva „reveža“ s 25 milijoni, tri najst z 20, jeden s 15, jeden z 10. Tacih, ki imajo pod deset milijonov, niti ne prištevajo bogatinom. Skoraj vsi ti Krezi pa imajo „slabe želodece in jetra“ ter so večkrat bolj lačni, nego njihovi mnogoštevilni hlapci.

(Nevesta s tremi milijoni — prerевна.) Železničarski kralj in milijonar v Nevjorku Kornelij Vanderbilt je razdelil svojega sina, ki se je zaročil z deklico Miss Wilorn, ker ima dote samo — tri milijone dolarjev. Pravijo pa, da ima Vanderbiltov sin že toliko krajevarjev na strani, da bo tudi očetove milijone lahko pogrešal.

Društva.

(Triglavska koč na Kredarici) otvori Slovensko planinsko društvo dne 10. avgusta t. l. Bratje Čehi se udeležé slovesne otvoritve po deputaciji. Natančen program priobčimo skoraj.

(Pevsko društvo „Slavec“) priredi ob ugodnem vremenu v nedeljo dne 26. t. m. popoldanski izlet v Podutik. Gostje dobro došli. — V nedeljo dne 2. avgusta bode druga in zadnja velika ljudska veselica v letošnjem poletju pri Koslerju z vojaško godbo in kegljanjem na dobitke. — Dne 15. in 16. avgusta pa se „Slavec“ udeleži velicega pevskega koncerta v Brežicah. Gospode pevce se tem

potom uljudno vabi, da se pevskih vaj polnoštevilno udeležujejo, katere so vsak ponedeljek in sredo ob 1/2 9. uri zvečer.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za brdski sodni okraj) imela bode svoj letošnji občni zbor dne 3. avgusta t. l. popoldne ob 4. uri v prostorih M. Veverja v Lukovici, kamor uljudno vabi društvenike k mnogoštevilni udeležbi Odbor.

Narodno gospodarstvo.

Skrb za gospodarski napredek.

Iz Zagreba, 12. julija.

Pred nedavnim je objavil uradni list banovo naredbo, po kateri se pozivljajo vsi kulturni svetniki, da se snidejo na posvetovanja v glavnem mestu svoje županije. Predmet posvetovanja so gospodarske razmere na Hrvatskem, posebno razprave o živinoreji, ki je še vedno glavno zanimanje našega kmeta in veleposestnika, ter o trtoreji, ki je še do nedavna dajala velik prihod, zdaj pa je skoraj popolnoma uničena. Na te skupščine morejo priti pa tudi drugi izkušeni gospodarji, ki morejo s svojim svetom kaj pripomoči, da se naši precej žalostni gospodarski odnošaji kaj popravijo.

Odkar je prišel sedanji ban na Hrvatsko, bilo je njegovo glavno zanimanje politika, kajti prišel je semkaj kot pacifikator naroda hrvatskega; le redkokdaj je dospel, da se poleg svojega političnega delovanja bavi tudi z upravo zemlje glede gospodarskega napredka, kar je menda gotovo prva naloga za vsakega upravitelja. Ali pri nas je bila v tem pogledu izjema. Vsi zakoni izdani pod sedanjo vlado smerali so v prvem redu na to, da se narod v političnem pogledu pripravi za poznato idejo. V tem smislu je preustrojena politična županijska uprava in v novjšem času tudi mestna. Celih enajst let ni bilo časa sklicati prepotrebne gospodarske skupščine, in še le zdaj, ko se je pokazalo, da vključ vsi trudoljubivi politiki bana Khuen Hedervarya ni uspelo, pridobiti narod za obljubljeno idejo, domislili so se na merodavnem mestu, da je treba vendar enkrat tudi za gmotno stanje naroda poskrbeti, kajti sam uradni list je odkril v mnogih člankih toliko groznih gospodarskih ran na telu hrvatskega naroda, da se je zdelo vladi zares prepotrebno nekaj podvzeti in narodu pomoči, kolikor se še da.

Cudno je seveda, da ista vlada, ki zdaj sama prizna neugodno gospodarsko stanje našega naroda, ni rada slišala, če jej je kdo radi tega kaj očital. Ban sam kakor tudi saborska večina bili so v takih slučajih polni hvale o gospodarskem napredku Hrvatske, in da opozicija iznaša take zadeve le iz taktične potrebe v javne razprave ne pa iz prepričanja, da je res vse tako slabo. In ko je v zadnjem saborskem zasedanju privrženec mažaronskega sistema baron Pavel Rauch točno dokazal, da pri nas živinoreja ne napreduje in da se od vlade premalo stori, da se obnove pokončani vinogradi, vzdignila se je proti njemu ne samo vlada nego tudi saborska večina, dokazuje, da je vse pretirano, kar trdi omenjeni skušeni gospodar.

Takrat je pobijal tega govornika tudi uradni list z vso silo, a kmalu potem, pa je priobčil mnogo člankov o žalostnem našem gospodarskem stanju. In glej zdaj pride še sama vlada ter pozivlja skupščine gospodarskih svetnikov in sploh gospodarjev ter jih vpraša za svet, kako bi se obnovili naši vinogradi in pospešila naša nekdanja tako cvetoča živinoreja. To je najboljši dokaz, da v gospodarskem pogledu zares zlo stojimo, in da je potrebno lotiti se radikalnih sredstev, da se reši narod končne propasti. Ko bi se bili dosedanjí zakonodavci ozirali pri sklepanju postav bolj na gmotne zadeve nego na politične, gotovo bi bil naš narod mnogo srenejši nego je.

Nenarodna politika, za katero je moral delovati ves vladin aparat, izčrpala je vse moči narodnega blagostanja, in z vsakim dnem se odkrivajo vse huje rane, ki jih je zadal ta nenaravni naš odnošaj, katerega bi se morali najpoprej rešiti, ko bi se hoteli zopet povzdigniti ne samo v duševnem nego tudi v gmotnem pogledu. Če tudi odobravamo sklep vlade, kajti bolje je, da se enkrat nekaj začne v tem pogledu, nego da se še dlje čaka, vendar le nimamo mnogo nade tudi od teh posvetovanj, kajti

izkušnja nas uči, da so po navadi sklepi ostali le na papirju.

V nekih krajih se bode morda kaj storilo za napredek, sploh pa bodo ostali isti odnošaji, kakor so bili do zdaj. Za gospodarstvo se že sploh v vseh državah prav malo stori in kmet je sploh zadnji pri zakonodavstvu, za njegove potrebe in njegovo žalostno borbo za obstanek se malo kdo zmeni. Če je tako že v naprednih državah, kako more biti v tem pogledu pri nas, ko smo v gospodarskem pogledu odvisni od ogerske vlade, ki do zdaj ni storila za povzdigo našega gospodarstva niti spomina vrednega, pač pa se okoristila z ogromnimi dohodki naših šum, seveda v svoje svrhe ne v naše, saj to dokazujejo najboljše naše neurejene reke in obširna močvirja.

Hoče li vlada zares pomoči hrvatskemu narodu v gospodarskih zadevah, potem je prva njena naloga, da se v tem pogledu sporazumi z ogerskim ministrom poljedeljstva, ki je po naši nagodbi dolžan skrbeti za gospodarski napredek tudi na Hrvatskem z dotično percentualno svoto, o kateri se pa do zdaj, kar obstoji nagodba, ni še nobenkrat nič slišalo.

Telegrami.

Dunaj, 22. julija. „Wiener Zeitg.“ objavlja potrjene zakone o odpisu zemljiškega davka pri elementarnih nezgodah, glede revizije davčnega katastra in novelo k zakonu glede povišanja davka na hišno dohodarino v Trstu.

Išl, 22. julija. Zunanji minister grof Goluhovski se je podal včeraj popoldne k nemškemu državnemu kancelarju knezu Hohenlohe v Alt-Ausee ter se vrnil zvečer v Išl nazaj.

Vratislava, 22. julija. Na avstrijsko-prusko-ruski meji je ustrelil neki Kozak galicijskega kmeta, ker je hotel brez potnega lista čez mejo, in ranil avstr. finančnega uradnika, ki je prihitel kmetu na pomoč.

Budimpešta, 22. julija. Nekateri listi prišajo vest, da je ministerski predsednik baron Banffy zahteval od vseh zastopnikov, ki pripadajo vladni stranki, izjavo, da se ne protivijo kvoti 65 : 35. Imenuje se tudi poslanec, ki je objavil to tajnost. Vladni krogi dementujejo to vest.

Rim, 22. julija. Poslanska zbornica je v včerajšnji seji dognala razpravo o načrtu zakona glede ustanovitve civilnega komisarijata na Siciliji.

Rim, 22. julija. Agencija Stefani dementuje vest nekaterih časnikov, da se kmalu odstopi Kassala angleško-egipčanskim četam.

Kristijanija, 22. julija. Zbornica je z 58 proti 56 glasovom odklonila podaljšanje začasnega zvišanja na sladkor. Dalje je soglasno zavrgla povišanje carine na petrolej, kakor tudi predlog, naj se uvede carina na meso.

Madrid, 22. julija. Uradni list objavlja dekret, s katerim se določa od 26. t. m. nadalje uporaba družega tarifa za vvoz iz Nemčije.

Carigrad, 22. julija. Predvčeranjim se je vršilo prvo redno zborovanje krščanske narodne skupščine.

London, 22. julija. Iz vojaškega tabora v Bulowayo se poroča, da je napadel general Carington prvo utrjeno mesto matabelske posadke. Vnel se je ljut boj, ki je trajal do pozne noči. Izid še ni objavljen.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so

antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatljici 25 kr., 10 škatljice gld. 2.—. 124 (50—22) 4

Umrli so:

20. julija. Jožef Anžič, tesarjev sin, 3 mesece, Karolinska zemlja 22. božjast.

21. julija. Jožef Vidic, vrvar, 54 let, Tržaška cesta 30, plućnica.

Tujci.

20. julija.

Pri **Storu**: Hiersch iz Schaumburg-a. — Schön, Stern z Dunaja. — Kressel iz Bregence. — Erath iz Mokronoga. — Blasky iz Berolina. — Demareti, Mogrin, Malein iz Trsta. — Musil, Mossierek iz Gradea. — Rossetti iz Pulja. — Jeglič iz Idrije. — Jeraj iz Novega Mesta. — Čebular z Občine.

Pri **Malicu**: Garay, Schnapp, Schewitz, Stary z Dunaja. — Vrbanič iz Gradea. — Wüst iz Stuttgart-a. — Pistracher, Böhm iz Kamenle. — Goljevček iz Gorice. — Radl iz Trsta. — Fleischer z Reke. — Wolfgang iz Rein-a. — Suppan iz Celja. — Povio iz Mirne.

Pri **Južnem kolodvoru**: Krall, Rossegger iz Trsta. — Rožič iz Kamnika.

Pri **Lloyd**: Berth iz Celja. — Treven iz Idrije.

Tržne cene v Ljubljani

dné 23. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 80	Špeh povojen, kgr. . .	— 68
Rež, „	7 —	Surovo maslo, „ . . .	— 90
Ječmen, „	5 —	Jajce, jedno	— 25
Oves, „	7 —	Mleko, liter	— 10
Ajda, „	9 —	Goveje meso, kgr. . .	— 64
Proso, „	6 —	Telečje „	— 60
Koruza, „	5 50	Svinjsko „	— 64
Krompir, „	2 80	Kostrunovo „	— 38
Leča, hktl.	12 —	Piščanec „	— 40
Grah, „	10 —	Golob „	— 15
Fižol, „	10 —	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	— 94	Slama, 100 „	1 50
Mast, „	70 —	Drva trda, 4 kub. m. .	6 —
Špeh svež, „	— 64	„ mehka, 4 „	4 60

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
21	9. zvečer	734.5	18.8	sl. ssvzh.	skoro jasno	
22	7. jutraj	733.8	15.8	sl. sever	megla	0.0
	2. popol.	732.4	27.4	sl. jzrah.	del. oblac.	

Srednja včerašnja temperatura 21.1° in za 1.2° nad normalom.

Darovi za „Pripraviški dom“.

I. Izkaz.

P. n. gospodje:

Neimenovani gosp. „za temeljni kamen“	2000.—	K
Mil. gosp. prelat dr. A. Čebašek	200.—	„
† Bohinec Ziga	100.—	„
Tavčar Ivan, župnik v Lešah	10.—	„
Erjavec Peter, župnik v Trbovljah	10.—	„
Bizjan Janez, župnik na Brdu	10.—	„
Poljak Martin, župnik v Ajdovu	6.—	„
Jenko Stefan, vik. v Podgraju	4.—	„
Zvan Frančišek, kaplan na Bledu	50.—	„
pl. Globočnik Anton, svetnik na Dunaju	40.—	„
Boncelj Frančišek, admin. v Dražgoših	6.—	„
Schweiger Frančišek, deželni poslanec in župnik v Radovici	10.—	„
Birek Frančišek, stolni kaplan v Ljubljani	20.—	„
Zupančič Anton, konzist. svetnik in profesor pastirstva v Ljubljani	400.—	„
Saje Miha, župnik v Stangi	5.20	„
Neimenovan	6.—	„
P. Konrad Stazinski	2.—	„
Klemenčič Josip, profesor v pok.	100.—	„
Tavčar Frančišek, ekspozit pri St. Joštu	4.—	„
Vesela družba v Št. Rupertu	5.—	„

Eksekutivne dražbe.

Marije Kne roj. Čebul iz Adergasa posestvo (673 gl.) dné 3. avgusta in 7. septembra v Kranju.

Janeza Lindiča iz Dul nepremakljivo posestvo (460 gl.), terjatev 200 gld., dné 6. avgusta in 5. septembra v Metliki.

Polone Zdravje iz lške Vasi nepremakljivo posestvo (600 gld.), terjatev 40 gld., dné 8. avgusta in 12. septembra v Ljubljani.

Marije Brodnik iz Ponikev zemljišče (6897 gld.) s pritliklinami (205 gld.), dné 7. avgusta in 15. septembra v Vel. Lašičah.

Marije Krašovec iz Grahovega nepremakljivo posestvo (275 gld.), terjatev 220 gld., dné 4. avg. in 4. septembra v Cerklju.

Služba orgljavca in cerkovnika se oddá

v Kovorju pri Trzinu.

Služba se more kmalu nastopiti. 515 3—2

Služba organista in cerkvenika je razpisana v Šent-Lambertu.

Nastopi se lahko takoj.

519 2—1

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena

za preskrbljenje vseh

v **kurznem listu**

znanih in vrednostij

Vozni red

avstrijskih državnih železnice,
veljaven od 1. maja 1896.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 5 min. po noči** osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 15 min. zjutraj** mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 7. uri 10 min. zjutraj** osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejevice Pizenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj.
- Ob 11. uri 50 min. dopoldne** osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 12. uri 55 min. popoldne** mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 4. uri popoldne** osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 30 min. zvečer** mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 7. uri 44 minut zvečer** osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 52 min. zjutraj** osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
- Ob 8. uri zjutraj** osebni vlak iz Lesce-Bleda.
- Ob 8. uri 19 min. zjutraj** mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 25 min. dopoldne** osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genove, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne** mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 55 min. popoldne** osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
- Ob 8. uri 35 min. zvečer** mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 9. uri 4 min. zvečer** osebni vlak z Dunaja preko Amstettena, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 23 min. zjutraj** v Kamnik.
- " 2. " 05 " popoldne " "
- " 6. " 50 " zvečer " "
- " 10. " 25 " zvečer " " (ta vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 56 min. zjutraj** iz Kamnika.
- " 11. " 15 " dopoldne " "
- " 6. " 20 " zvečer " "
- " 9. " 55 " zvečer " " (ta vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 501 10-3

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za lepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Za napravo novih vodnjakov

kakoršnekoli globokosti, in sicer za vsa pri tem potrebna dela, kakor: kopanje, obzidavanje, vkladanje cevi itd., kakor tudi za **popravljanje vodnjakov**, napeljevanje vode v daljavo in za enaka dela se priporoča ter dobro delo zagotavlja

Luka Omejc 518 3-1

v Mednu št. 1, pošta Šent-Vid nad Ljubljano.

Zavod

34 za 26-14

umetnost

slikarij

na

steklo

B. Škarda

v Brnu.

Specijaliteta:

Izdelovanje cerkvenih oken.

Sedemkrat odlikovan.

Ceniki zastoj in franko.

Katalogi na upogled.

Tovarniška zaloga 248 20-17

šivalnih strojev in pristojev za vozarenje

Iv. Jax v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13

priporoča kot najboljši pristoj za vozarenje na daljavo

„Dürkopp-Diana“

Katalogi zastoj in franko.

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. priv. ustanov. leta 1832 tovarne, ljene na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih majovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolendt**.

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato obuvalo in pisnični pečatni vosek. 33 52-28

Dobro izurjenega ter pridnega 517 3-2

trgovskega pomočnika

sprejme Jakob Dereani, trgovina z mešanim blagom v Žužemberku, kamor naj se ponudbe pošiljajo.

Štupa za prašiče

ali svinjski hranilni redilni prašek.

Najboljše varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče.

1 zavoje 25 kr., 5 zavojev 1 gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

lekarna Trnkóczy

76 2 v Ljubljani, 463 10-5 pri rotovžu, zraven mestne hranilnice.

Cement, železniške šine, traverze,

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino

Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Dunajska borza.

Dne 22. julija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 70 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 80 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 15 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 60 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 60 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	977 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	364 " — "
London vista	119 " 75 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 72 1/2 "
20 mark	11 " 73 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 51 "
Italijanski bankovci	44 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 65 "

Dne 21. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 35 "
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	126 " 25 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 " — "
Posojilo goriskega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	— " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 35 "
Priporitetne obveznice državne železnice	225 " — "
" južne železnice 3%	171 " — "
" južne železnice 5%	128 " 90 "
" dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	137 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	69 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	22 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3402 " 50 "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	418 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 75 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 " — "
Montanska družba avstr. plan.	81 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	160 " 50 "
Papirnih rubljev 100	126 " 62 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgrade pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.